ਵਿਅੰਗ

ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੀ ਘੋਖਵੀਂ ਨਜ਼ਰ

-ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

23 ਮਈ ਤੋਂ 23 ਜੁਲਾਈ ਤੀਕ ਪੂਰੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਘਟਨਾ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਈ ਗਈ। 23 ਜੁਲਾਈ 1989 ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਵੇਰ ਦੇ 10:00 ਵਜੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਰੌਸ ਸਟਰੀਟ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਉਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਦੋ ਵਜੇ ਬੁਰਾਰਡ ਸਟਰੀਟ ਕੈਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢੇ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਇਕ ਸਟੇਜ ਸਜੀ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਖੁੰਬਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਉੱਗੀਆਂ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਚਾਚਾ-ਚਾਚੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਭਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ।

ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਪਹਿਲੋਂ ਵੀ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਉਤੇ ਹੀ ਬਿਲ ਸੀ-84 ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੀਕ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਲ ਰਾਹੀਂ ਰਫਿਊਜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਜੀਅ ਚਾਹੇ, ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਜ ਇਸ ਬਿਲ ਵਿਚ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਹਿ ਹੇਠ ਲੁਕਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਇਸ ਗੁਪਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੰਨ ਲਓ ਇਕ ਜਹਾਜ਼, ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਐਸੇ ਮੁਸਾਫਿਰ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਰਫਿਊਜੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਲੈਣੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਹਨਾਂ ਰਫਿਊਜੀ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲੱਗੇ। ਜੇ ਭਲਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਮੁਸਾਫਿਰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਜਾਂ Third World Country ਵਿਚੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਰੂਪ, ਬੋਲੀ, ਧਰਮ ਤੇ ਸੱਭਿਅਤਾ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਭਿਣਕ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਣੀ ਹੈ ਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਕੰਢੇ ਉਤੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਮੁੜ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਗੁਪਤ ਕਰਾਮਾਤ ਇਸ ਬਿਲ C-84 ਦੀ! ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਿਆ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਫਿਰਕੂ ਹੋਣੋਂ ਵੀ ਬਚ ਗਈ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਓਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਵੀ ਤਾਂ ਕੈਬਨਿਟ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਨੀਤੀ ਤੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਹੀ ਸੀ ਨਾ! ਜਿਸ ਦੀ ਝਲਕ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਬਿਲ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਝਾਅ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਜਿਥੇ ਦਾਦ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਕੇ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੇ ਇਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣਾ ਕਿਸੇ ਰੀਜਨਲ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਸਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧੁੰਦਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਦੁਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਥੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਥੰਮ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਸਾਬਕ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਲੀਡਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਉਥੇ ਤਾਂ ਖੁਨਾਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੇਕਿਨ ਖੁਨਾਮੀਆਂ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬੜਾ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਾਸ਼! ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਦੀਆਂ ਹੋਣ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਰਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਬਿਲ C-84 ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਫੋਕੇ ਦਿਲਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੱਬ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਇਹਨਾਂ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਫਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਸੀ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕੱਲੇ ਸਪੀਕਰ ਦਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਸਪੀਕਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਿਵੇਟ (Debate) ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਸਲੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਅਫ਼ਸੋਸਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਇਸ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉਤੇ ਵੀ ਬਿਲ ਸੀ-84 ਨੂੰ ਇਕ ਇਸ਼ੂ ਨਾ ਬਣਾ ਸਕੀਆਂ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਥਾਪੀ ਗਈ ਸਾਬਕ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਣੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਇਸ ਨਸਲੀ ਬਿਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੇ!

ਕੈਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਇਕੱਠ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੰਮੋਝੂਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਚੇ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ, ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਸੰਬੰਧੀ ਉਹ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਐਨ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਰੁੱਤ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਝੱਟ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਟਕੋਰਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਚਾਚਾ ਤੇਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਐਸੀ ਫਸਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਲਗਪਗ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਚਿੱਠੀ 'ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਸਨ। ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੇ ਇਹ ਜਾਣੂ ਪਛਾਣੂ ਅੱਜ ਖੂਬ ਚਾਚੇ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਬੋਲੇ ਕਸ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਕੱਲੀ ਇਹ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਲੇਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਤਾਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਕਲੇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਸੌ ਹੀ ਕਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਹੋਣ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਨਿਗ੍ਹਾਬਾਨ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾ ਹੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਵੱਡ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਜੋ ਏਥੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਣ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਆ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋਣ, ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹੋ ਹੀ ਸੁਆਰਥੀ ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਫਰਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਘਰੋ ਘਰੀ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਭਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਤੇ ਬੱਸ ਕੌਮ ਦਾ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਜੇ ਇਥੋਂ ਤੀਕ ਨਿਘਰ ਜਾਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੌਮ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਦ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਆ ਬਣਦੀ ਐ, ਬਈ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿੱਗਰ ਪਹੁੰਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸਮੇਂ ਕੱਚੀ ਤੇ ਪਿਲੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਰਹਿ ਗਈ?

ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਅੱਜ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਗੋਤੇ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਚਨਚੇਤ ਇਕ ਲਹਿਰ ਉਠੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਇਸ ਸੋਚ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਤੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਮਾਨੋਂ ਉਹ ਲਹਿਰ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਣਪ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਟੈਂਡਾਂ ਉਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਦੋ ਸਟੈਂਡਾਂ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਅੱਖੀ ਵੇਖੀਆਂ ਸਨ। ਸੋਚ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਉਲੱਥ ਪੁਲੱਥ ਬਾਅਦ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਗ੍ਹੇਬਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਰੋਸਾ ਵੀ ਹੁਣ ਕੁਝ ਜਾਇਜ਼ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਗ੍ਹਾਬਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਮਗਜ਼ਖਪਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਐਵੇਂ ਵਕਤ ਅਜਾਈਂ ਕਰੇ, ਤਾਹੀਓਂ ਤਾਂ ਕਰੁਣਾ ਰਸ ਤੇ ਬੀਰ ਰਸ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਵਿਅੰਗ ਰਾਹੀਂ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਕੌਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਜ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਚੰਦ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਕੌਮ ਦੇ ਗਲੇ ਦਾ ਤੰਦ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਕ ਖਾਲਸਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਉਤੇ ਕੁਝ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਹੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਐਨੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਨੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਠੋਸ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਇਕ ਅੱਧ ਵਾਰ ਤਾਂ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਛਲਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਪੋਲੀਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਖੀਂ ਆ ਕੇ ਦੇਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਈ ਇਥੇ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਕੁ ਸੌ ਹੀ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਉਤੇ ਭਲਾ ਕੌਣ ਭਰੋਸਾ ਕਰੂ? ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਝੱਟ ਲੰਘਾ ਕੇ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਜਾਊਗੀ, ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਬੀਜੇ ਹੋਏ ਕੰਡੇ ਚੁਗਣੇ ਹੀ ਪੈਣਗੇ।

ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤਾਂ ਹੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋਣ। ਭਰੋਸਾ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਉਪਰ ਤਦ ਹੀ ਬੱਝ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੁਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਗੂ ਅਡੋਲ ਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਵੇ। ਇਕਸੁਰਤਾ ਪੱਖੋਂ ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਖਾਮੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਖੂਨੀ ਚੁਰਾਸੀ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਹੀ ਚੇਤੇ ਹੋਣੀ ਐ। ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਤੇ ਜੋ ਫੌਜੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋਣੇ ਐ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਰੌਬਸਨ ਸੁਕੇਅਰ ਵਿਚ ਜੋ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਮੌਜੂਦਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚਲੇ ਰੋਹ ਤੋਂ ਹੀ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂੰ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਰੋਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਸਤ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚ ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਟੇਪ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜੀ ਸੀ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਕੇਬਲ ਕੰਪਨੀ 'ਰੌਜਰਜ਼ ਕੇਬਲ' ਵਲੋਂ ਟੀ.ਵੀ., ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁ-ਸਭਿਅਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਉਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਅਨਾਊਂਸਰ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਟੇਪ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰੋਹ ਉਤੇ ਬਲਦੀ ਤੇ ਤੇਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਮੂੰਹ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਸੁਸ਼ਮਾ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ 'ਰੌਜਰਜ਼ ਕੇਬਲ' ਕੋਲ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਨਾਊਂਸਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸੁਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਬਦਲਣ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ incident ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਤੋਂ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ CRTC ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੰਬੰਧੀ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਇਕ ਕੇਸ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ 1988 ਤੀਕ ਇਸ ਬਾਈਕਾਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ 1989-90 ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਦੇ ਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਸੁਰ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਐਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਇਹ ਮਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ? ਜੇ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ? ਕੀ ਇਹ ਚਾਰੇ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਕੌਮ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰਨੋਂ ਨਹੀਂ ਥੱਕਦੀਆਂ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਫੁੱਟ ਦੇ ਬੀਜ ਕਿਉਂ? ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੇ ਦੋਸਤ/ਮਿੱਤਰ ਵੀ ਤਾਂ ਬੱਸ ਇਹੋ ਹੀ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿੱਠੇ ਮਹੁਰੇ ਦੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਕਿਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ? ਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਦੂਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਭੋਖਣਤਾ ਹੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਨਿਸਪਤ ਇਕ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਿਸੇ ਡੂੰਘੀ ਤੇ ਅੰਧੇਰੀ ਖੱਡ ਵਿਚ ਵੀ ਸੁੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਲੀਡਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੇ ਫੁੱਲ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਸਧਾਰਨ ਮੈਂਬਰ ਲੀਡਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉਤੇ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ? ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਕਸੁਰਤਾ ਕੰਟੀਨਿਊਟੀ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਵੀ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਇਕ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਰਫਿਊਜੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿਖਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

——————>

ਕਮੇਟੀ ਵੱਲ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਉਹ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਪੇਪਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੈਲੀਫੈਕਸ ਵਿਚ ਰਫਿਊਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਭੇਜ ਕੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੁਲਾਇਆ? ਇਸ ਰਵੱਈਏ ਵਿਚੋਂ ਅਜੋਕੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ,"ਜਿਥੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਹਰਤ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਉਥੇ ਤਾਂ ਸੁਭਾਨ ਅੱਲਾ ਤੇ ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ ਤਾਂ ਖੈਰ ਅੱਲਾ। ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸੋਚ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਚੁੱਭੀਆਂ ਮਾਰਦਾ, ਤਿਉਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧਦੀ ਹੀ ਜਾਂਦੀ।

23 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤੱਕੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਤੋਂ ਚਾਚਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਖੋਂ ਹੌਲੇ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਕ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਇਹ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਆਓ ਆਪਾਂ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਵਗੈਰਾ ਦਾਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕੀਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਭੁੱਖਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸੀ, ਪਰ ਦਾਨ ਨੂੰ ਟਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਣਾ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਕੂਲ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜਵੰਦ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਾਂ ਨਿਰ ਸਵਾਰਥ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀਆਂ ਨਾਲ 'ਨੀਮ ਹਕੀਮ ਖਤਰਾ ਜਾਨ' ਵਾਂਗੂ ਬੁਲਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣਾ ਘਟਾਓ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਬਲਕਿ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਖੋਂ ਹੌਲਾ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੁਲਾਰਾ ਜੇ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਉਸ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਭਲਾ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਪਾਈ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਬੱਸ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖੇ! ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਇਹੋ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਗੋਚਰੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਇਹ ਵਾਪਰੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਪਲੈਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਪਰਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਉਤੇ ਉਸ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਉਸ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਬੁਲਾਰਾ ਅਨਾਊਂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਇਸ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦਾ ਕਰਨਗੇ। ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਜੋ ਅਕਸ ਸਟੇਜ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ unview ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਰਦਾ ਲਾਹੁਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਮਤਲਬ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਤੇਉਸ ਨੇ ਪਲੈਕ ਵੱਲ ਇਸਾਰਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਸਪੀਕਰ ਨਾਲ ਹੱਥ ਵਟਾ ਕੇ ਉਸ ਪਲੈਕ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ viewable ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਪਲੈਕ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਆਦਰਨੀਯ ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਨੇ ਸਵੇਰ ਨੂੰ 10 ਵਜੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਸੇ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਫਿਰ ਪਰਦੇ ਨਾਲ ਕੱਜ ਲਿਆ। ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਕਰੀਬਨ 3 ਕੁ ਵਜੇ ਕਨੇਡਾ ਪਲੇਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਆਦਰਨੀਯ ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਉਸੇ ਪਲੈਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਚੌਹਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਅਸਲੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ? ਚਾਚੇ ਵੈਨਕੂਵਰੀਏ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਿਆ। ਕੀ ਸਵੇਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਵਾਲੇ ਡਰਾਮੇ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ੋਭਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਤੋਂ ਵੀ ਚਾਚਾ ਵੈਨਕੂਵਰੀਆ ਹੁਣ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੂੰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਵੀ ਪਲੈਕ ਬਣਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ? ਪਰ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਕਿਹੜੇ ਘੱਟ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਝੱਟ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਣਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਅ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਲੈਕ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਲਗਵਾ ਦੇਈਓ। ਕਿੱਥੇ ਤਾਂ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਕੇ ਇਸ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉਤੇ ਕੁਝ ਕੰਮ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਇਹ ਦੌੜ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਉਂ ਤੀਕਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਤੇ ਇੰਜ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਅਟੈਂਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਚੀ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਟਰੇਚਰ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲੇਖ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਚਾਚੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਚਾਚੇ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿਊ ਜੌਹਨਸਨ ਨੇ ਜੋ ਹਵਾਲੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਫ਼ਸਰ ਰੀਡ ਤੇ ਪ੍ਰਾਵਿੰਸ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹਨ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਵਾਉਣ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਲਿਟਰੇਚਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਲਿਖਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ,"ਗੋਰੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੇ, ਧਮਕਾਉਂਦੇ ਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ।" ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਨੀਤੀ ਚਾਚੇ ਚਾਚੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਲਿਟਰੇਚਰ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਝੂਠੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਿਊ ਜਾਹਨਸਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਕੇ ਇਹ ਹਾਮੀ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੌਹਨਸਨ ਨੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਾਵਲਿਸਟ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਸਨ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਚਾਚੀ ਤਾਂ ਨਾਵਲਿਸਟ ਦੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜੌਹਨਸਨ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਗਲਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨਾਲ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕੀਤਾ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਜੌਹਨਸਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੇਚ ਕੇ, ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।